

13-4-88

KIESRAAD

GEVESTIGD IN HET GEBOUW VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN TE 'S-GRAVE

BINNENLANDSE ZAKE
INGEKOMEN

88/31

22 APR. 1988
Afdeling: CRW
Agenda: CW88/591
RAPPEL NA 880617

Schedeldoekshaven 200
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken
Postbus 20011
2500 EA 's-GRAVENHAGE

Uw brief van
25 februari 1988,
nr. CW88/U210

Ons kenmerk
4032

's-Gravenhage.
13 april 1988

Onderwerp

Wetsvoorstel tot ver-
vanging van de Wet
Europese verkiezingen
alsmede aanpassing van
enige andere wetten
in verband met de
herziening van de Kieswet

Bij uw bovenvermelde brief verzocht u de Kiesraad advies uit te brengen over een concept-wetsvoorstel tot vervanging van de Wet Europese verkiezingen alsmede aanpassing van enige andere wetten in verband met de herziening van de Kieswet. Het gevraagde advies biedt de Raad u hierbij aan.

Het aantal wijzigingen dat in de Wet Europese verkiezingen dient te worden aangebracht heeft u ertoe gebracht voor te stellen de Wet Europese verkiezingen in haar geheel te vervangen door een nieuwe wet. De Raad kan hiermee instemmen, maar vraagt zich af of het dan niet beter zou zijn de vervanging van de Wet Europese verkiezingen en de aanpassing van andere wetten aan de nieuwe Kieswet in twee afzonderlijke wetsvoorstellen te regelen.

De tekst van de voorgestelde nieuwe Wet Europese verkiezingen geeft de Kiesraad aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Artikel 9

Nu artikel A 1a, tweede lid, van het wetsvoorstel tot herziening van de Kieswet bepaalt dat de Kiesraad als centraal stembureau optreedt in de gevallen waarin de wet zulks voorschrijft, verdient het naar het oordeel van de Raad aanbeveling dit in de Wet Europese verkiezingen meer expliciet te regelen dan in de huidige wet is gedaan.

DGOB/YZ/disk.21
22-3-1988/JvH

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING DATUM, KENMERK EN ONDERWERP TE VERMELDEN

De Kiesraad geeft u daarom in overweging artikel 9 als volgt te doen luiden:

- "1. De Kiesraad treedt op als centraal stembureau.
2. Waar in de hoofdstukken G° en H van de Kieswet sprake is van hoofdstembureau treedt daarvoor in de plaats het centraal stembureau".

Artikel 10

De Kiesraad voorziet dat de toepassing van deze bepaling problemen in de praktijk kan meebrengen. Indien een registratieverzoek wordt ingediend voor een aanduiding die reeds ten behoeve van de verkiezing van de Tweede Kamer is geregistreerd, kan de vraag rijzen of de groepering die het verzoek indient een andere groepering is dan die wier aanduiding ten behoeve van de verkiezing van de Tweede Kamer is geregistreerd. Artikel 11 van de huidige Wet Europese verkiezingen voorziet hierin door een machtiging te vragen. Dat die machtiging zou kunnen worden "misbruikt" door een andere groepering te machtigen, lijkt de Raad niet meer dan een theoretisch probleem. De Kiesraad zou u overigens in overweging willen geven van deze gelegenheid gebruik te maken om, mede met het oog op de deregulering, de afzonderlijke registratieprocedure ten behoeve van de Europese verkiezingen te laten vervallen en, naar het voorbeeld van de voorgestelde regeling ten aanzien van de verkiezing van de Eerste Kamer (artikel R 6 van het wetsvoorstel herziening Kieswet), te bepalen dat registratie ten behoeve van de verkiezing van de Tweede Kamer tevens geldt voor de verkiezing van het Europese Parlement. De praktijk heeft immers geleerd dat aan de Europese verkiezingen vrijwel alleen groeperingen (of combinaties daarvan) deelnemen die ook aan de verkiezingen voor de Tweede Kamer deelnemen.

Artikel 10 zou dan als volgt kunnen luiden:

- "1. Hoofdstuk G van de Kieswet blijft buiten toepassing.
2. De gemachtigde van een politieke groepering, aangewezen ingevolge artikel G 1, derde lid onder b, van de Kieswet, kan aan degene die een kandidatenlijst inlevert de bevoegdheid verlenen boven die lijst de aanduiding van deze politieke groepering te plaatsen, zoals die door het centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer ingevolge artikel G 1 van de Kieswet is geregistreerd. Een verklaring van de gemachtigde waaruit deze bevoegdheid blijkt, wordt bij de lijst overgelegd.
3. Degene die de lijst inlevert, is bevoegd daarboven een aanduiding te plaatsen, gevormd door samenvoeging van door het centraal stembureau geregistreerde aanduidingen of afkortingen daarvan, indien hem daartoe de bevoegdheid is verleend door de gemachtigden van de onderscheidene groeperingen. Een verklaring van de gemachtigden waaruit deze bevoegdheid blijkt, wordt bij de lijst overgelegd. Een aldus gevormde aanduiding mag niet meer dan 35 letters of andere tekens bevatten."

Artikel 13 (oud)

Deze bepaling is vervallen aangezien in wetsvoorstel 20264 wordt voorgesteld het maximum aantal namen op een kandidatenlijst te verhogen tot 45. Indien u evenwel het voorstel zou overnemen dat de Raad in zijn advies van 8 maart jl., nr. 4029, met betrekking tot artikel G 8 van de herziene Kieswet heeft gedaan, ware het huidige artikel 13 te handhaven.

Artikel 14

De Kiesraad geeft u in overweging deze bepaling te laten vervallen. De Kieswet stelt de in deze bepaling vervatte eis immers ook niet. Dit zou betekenen dat ook artikel 15, eerste lid, eerste volzin, en derde lid, alsmede artikel 17, eerste lid, zouden kunnen vervallen.

Artikel 17

Indien het eerste lid niet komt te vervallen zou daarin "artikel H 5, onder e en f" moeten worden gewijzigd in: "artikel H 5, aanhef en onder e en f." In het tweede lid zouden de woorden "in de eerste plaats" naar het oordeel van de Raad kunnen vervallen.

Artikel 20

De formulering van de tweede volzin van het tweede lid is niet geheel duidelijk. Wellicht verdient de volgende formulering de voorkeur: "De ter inzagelegging wordt beëindigd zodra het onderzoek, bedoeld in artikel 25, eerste lid, heeft plaatsgevonden."

Met betrekking tot de aanpassing van de gemeentewet geeft de Kiesraad u in overweging van deze gelegenheid gebruik te maken door vooruitlopend op de herziening van de gemeentewet daarin een bepaling op te nemen ertoe strekkende dat de gemeenteraad de (beroeps)bepalingen van de Kieswet van overeenkomstige toepassing kan verklaren op verkiezingen van deelgemeenteraden.

Met betrekking tot de aanpassing van de Wet algemene regelen gemeentelijke indeling merkt de Kiesraad op dat door het gebruik van het woord "kiezersregistratie" in artikel 26, eerste en derde lid, en in artikel 27, vijfde lid, de indruk wordt gewekt dat hiermee een afzonderlijk bijgehouden register wordt bedoeld.

De Raad zou er de voorkeur aan geven in artikel 26, eerste lid, te spreken over "een opgave van de op bedoelde datum geregistreerde kiesgerechtigden".

In artikel 26, tweede lid, zou gesproken kunnen worden van " (...) veranderingen optreden in de registratie van kiesgerechtigden die werkelijke woonplaats hebben of verkrijgen (...)".

Artikel 27, vijfde lid, zou kunnen luiden: "Als kiesgerechtigden worden geacht te zijn geregistreerd degenen die als zodanig zijn geregistreerd in de (...)".

Ten slotte merkt de Raad op dat, indien u zijn voorstel betreffende artikel G 8 van de herziene Kieswet zou overnemen, het huidige vijfde lid van artikel 27 van de Wet algemene regelen gemeentelijke indeling ware te handhaven.

De Kiesraad,

 , voorzitter

 , secretaris